

Raadsvoorstel

Team: Projecten	Portefeuillehouder: Roelant Bijderwieden
Onderwerp: Gezamenlijk Zwembad	
Openbaar: Ja	Afdoening motie en/of toezegging: Is hiermee een motie afgedaan? Nee Is hiermee een toezegging afgedaan? Nee
Zaaknummer: 2025-0046749	Fatale termijn:
Bestuurlijke route: College van burgemeester en wethouders Oordeelsvormend - Gemeenteraad Sliedrecht Besluitvormend - Gemeenteraad Sliedrecht PFO:	Planning: 13 mei 2025 24 juni 2025 1 juli 2025 Ja, 6-5-2025

Bijlagen

-
1. Begrotingswijziging - Gezamenlijk zwembad
 2. **Geheim** bijlage locatieverkenning (ter inzage bij de griffie)

Onderwerp

Gezamenlijk Zwembad.

Beslispunten

De gemeenteraad voor te stellen om:

1. Instemmen met nadere onderzoeken en de uitwerking van een gezamenlijk zwembad door de gemeenten Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht.
2. Een voorbereidingsbudget van €260.000 ter beschikking te stellen voor de verdere planvorming van een gezamenlijk zwembad, waaraan Hardinxveld-Giessendam € 115.000 bijdraagt.
3. Het krediet van € 145.000 euro te dekken uit het eerder verstrekte krediet van € 450.000.
4. Bovenstaande besluiten met behulp van bijgevoegde begrotingswijziging te verwerken in de begroting.
5. De uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van 23 april 2024 om een zwembad voor de gemeente Sliedrecht te realiseren wordt gepauzeerd lopende de verkenning naar een gezamenlijk zwembad met Hardinxveld-Giessendam.

Samenvatting voor de raad:

In april 2024 roept de raad van Sliedrecht het college op om met de gemeenten Molenlanden en Hardinxveld-Giessendam de mogelijkheid voor een gezamenlijk zwembad te verkennen. De drie gemeentes besluiten een gezamenlijke eerste verkenning te doorlopen. Daaruit blijkt dat een gezamenlijke zwemvoorziening met name voor Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht voordelen kan hebben. Voor Molenlanden ligt deelname minder voor de hand. Wel wil gemeente Molenlanden, ook in het vervolgtraject, ambtelijk betrokken zijn.

In de daaropvolgende periode wordt een aanvullend verkennend onderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat we met een gezamenlijk zwembad voor Sliedrecht en Hardinxveld-Giessendam mogelijk meer faciliteiten kunnen realiseren voor minder geld. Dit onderzoek is gedeeld met beide gemeenteraden en op 2 april 2025 toegelicht in een gezamenlijke bijeenkomst.

De gemeenteraad wordt met dit voorstel gevraagd om in te stemmen met nadere onderzoeken en de uitwerking van een gezamenlijk zwembad en hiervoor een krediet beschikbaar te stellen.

Inleiding

In de loop van 2024 werd duidelijk dat een gezamenlijk zwembad een waardevolle kans was voor de gemeenten Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht. Beide gemeenten beschikken ieder over een verouderd en niet-duurzaam zwembad waarmee iets gedaan moet worden. De exploitatie van beide baden staat onder druk door de (her)opening van nieuwe faciliteiten in de omgeving, stijgende kosten en dalende bezoekersaantallen in de bestaande zwembaden.

Voor de gemeente Sliedrecht is aan het begin van het jaar 2024 een besluit genomen om een nieuw een energiezuiniger zwembad terug te bouwen naast de Noord-Zuidverbinding, dat meer past bij de schaal van het dorp. Dit betekent dat er geen buitenbad teruggebouwd kan worden. Het buitenbad van de gemeente Hardinxveld-Giessendam is al enkele jaren gesloten. De gemeente Hardinxveld-Giessendam is gestart met het in kaart te brengen van verschillende mogelijkheden voor het zwembad.

De rapportage 'Gezamenlijk Zwembad' heeft de mogelijkheden voor een gezamenlijk zwembad in kaart gebracht. Een gezamenlijk zwembad voor een gecombineerde bevolking van zo'n 50.000 inwoners mag rekenen op 175.000 tot 200.000 bezoeken per jaar. Op basis van deze aantallen wordt er een gezamenlijk zwembad beoogd met een 8 banen bad (25 bij 21 meter), een doelgroepen bad (10 bij 20 meter), een tribune en verenigingsruimte, een horecavoorziening, 2 passief verwarmde buitenbaden (25 bij 15 meter en een peuterbad), een glijbaan en speelvoorzieningen en een ruime ligweide. Er zijn drie locaties geïdentificeerd nabij de gemeentegrens tussen beide gemeenten waar een zo'n zwembad gerealiseerd zou kunnen worden. De financiële vergelijking toont aan dat een gezamenlijk zwembad een significante lastenverlichting zou betekenen voor beide gemeenten. Het

rapport concludeert dat we in samenwerking een mooier bad kunnen realiseren voor lagere exploitatielast ten opzichte van de andere mogelijkheden.

Beoogd effect

Om te komen tot een definitief besluit over een gezamenlijk zwembad moet er een verdere uitwerking worden uitgevoerd. In deze uitwerking dienen vier onderwerpen verder verkend te worden.

Allereerst wordt de basis van het onderzoek verbreed door een second opinion te laten uitvoeren op de businesscase en het bezoekerspotentieel van een gezamenlijk zwembad. Om het bezoekerspotentieel voor een gezamenlijk zwembad te onderzoeken, moeten we zowel de lokale als regionale behoefte analyseren. Daarnaast is het belangrijk om een risicoanalyse uit te voeren met betrekking tot de ontwikkelingen in omliggende gemeenten. Vervolgens stellen we een ruimtelijk en functioneel programma van eisen op, gebaseerd op de verwachte bezoekersaantallen. Tot slot willen we de mening van de bewoners peilen via een enquête, waarin vragen worden gesteld over gewenste voorzieningen en bereidheid om te reizen.

Ten tweede zal er een onderzoek opgezet worden om de verschillende exploitatievormen in kaart brengen. Om een gezamenlijk zwembad te beheren zal er een formele samenwerking moeten worden opgezet. De focus zal liggen op het zoeken naar een samenwerkingsvorm waar beide gemeenten zich in kunnen vinden en beide zeggenschap in hebben.

Ten derde zal er een onderzoek opgezet worden naar de gevolgen van netcongestie voor een gezamenlijk zwembad. Netcongestie is een probleem dat in beide gemeenten speelt en effect kan hebben op een toekomstige ontwikkeling.

Als laatste zullen de locaties onderzocht worden om te komen tot een locatiekeuze. Voor alle locaties zal er onderzoek gedaan worden naar de verkeerssituatie, de watercompensatie, milieueffecten zoals stikstof en bestaande kabels en leidingen in het gebied. Per locatie zal er gekeken worden of er additionele onderzoeken dienen te worden uitgevoerd voor individuele zoekgebieden. Het resultaat van de onderzoeken wordt meegenomen in het afwegingskader voor het zwembad. Een voorbeeld van een afwegingskader is hieronder opgenomen.

VOORBEELD

	optie 1	optie 2	optie 3
prijs (locatie specifiek)			
beschikbaarheid locatie			
bereikbaarheid / verkeer/ OV			
snelheid van realisatie			
netcongestie			
politiek/maatschappelijk			
mogelijkheid aanvullend programma			

Argumenten

1.1 Een gezamenlijk zwembad biedt meer faciliteiten voor inwoners dan een solitair zwembad.

Een zwembad voor twee gemeente kan een groter verzorgingsgebied aanspreken. Inwoners bezoeken gemiddeld vier keer per jaar het zwembad. Wanneer er een gezamenlijk zwembad wordt gerealiseerd zorgt het gecombineerd inwonersaantal van beide gemeente al voor meer bezoekers. Het is daardoor mogelijk om meer faciliteiten te realiseren binnen de kaders van een haalbare en realistische exploitatie.

Een gezamenlijk zwembad voor een gecombineerde bevolking van zo'n 50.000 inwoners mag rekenen op 175.000 tot 200.000 bezoeken per jaar. Bij het hogere bezoekersaantal past een groter zwembad met meer faciliteiten. Omgekeerd trekt een nieuw bad met meer faciliteiten ook meer bezoekers aan, ook van buiten de gemeenten.

Op basis van deze aantallen wordt er een gezamenlijk zwembad beoogd met een 8 banen bad (25 bij

21 meter), een doelgroepen bad (10 bij 20 meter), een tribune en verenigingsruimte, een horecavoorziening, 2 passief verwarmde buitenbaden (25 bij 15 meter en een peuterbad), een glijbaan en speelvoorzieningen en een ruime ligweide.

Het gezamenlijk zwembad biedt de mogelijkheid om twee buitenbaden te realiseren met een ligweide.

1.2 Een gezamenlijk zwembad heeft per gemeente lagere exploitatielasten dan ieder een solitair zwembad.

De beide zwembaden hebben nu - 's avonds - een gezamenlijke bezetting van 66%. Dat is vrij laag, zeker als wordt bedacht dat een groot deel van de avonden gebruikt worden voor banen zwemmen. Banen zwemmen is relatief makkelijk anders in te delen. In de opzet met een wedstrijdabad met achtbanen zou de bezettingsgraad uit kunnen komen op een – respectabele – 83%.

Zwembaden zijn in de regel een kostbare voorziening voor gemeenten. Elk bezoek aan De Lockhorst wordt door de gemeente Sliedrecht gesubsidieerd met € 7,75, terwijl de gemeente Hardinxveld-Giessendam in 2023 € 15,45 bijdraagt voor elk bezoek aan De Duikelaar. Beide zwembaden gebruiken naar de normen van 2025 veel energie, waarbij De Lockhorst per bezoek 1,35 m³ gas verbruikt en De Duikelaar ongeveer 2 m³ gas per bezoek.

Nieuwe zwembaden worden in de regel gasloos opgeleverd, wat de invloed van de energieprijzen op de exploitatie van zwembaden vermindert, het exploitatietekort verkleint en de CO₂ uitstoot verminderd. Zoals toegelicht in de rapportage is een gezamenlijk zwembad is voor beide gemeenten duidelijk de goedkopere optie. Door de zwembaden te combineren, kunnen de gemeenten profiteren van schaalvoordelen en lagere exploitatiekosten, wat uiteindelijk leidt tot een efficiëntere en duurzamere oplossing voor beide gemeenschappen.

Op basis van de rapportage kan de conclusie worden getrokken dat een gezamenlijk zwembad de laagste exploitatielast bedraagt voor beide gemeente van alle verschillende oplossingen. Om dit te kunnen bereiken dient er eerst een verdere uitwerking te worden opgezet. Om tot een definitief ontwerp wordt € 230.000 geraamd, waarvan beide gemeenten elk € 115.000 bijdragen. De kosten voor de bijkomende ambtelijke ondersteuning zijn niet in dit bedrag opgenomen en worden gedekt door de gemeente waar de ambtenaren werkzaam zijn. Voor Sliedrecht komt dit neer op een additionele € 30.000 euro. Sliedrecht dekt dit uit het bestaande voorbereidingskrediet voor het solitaire zwembad, dat met hetzelfde bedrag wordt verlaagd.

2.1 De gemeentelijke bijdrage aan het onderzoek kan onttrokken worden aan het bestaande krediet

Voor de verdere uitwerking van de onderzoeken en de bijbehorende projectbegeleiding tot aan een definitief ontwerp wordt een totaalbedrag van € 230.000 geraamd. Het voorstel is dat beide gemeenteraden ieder € 115.000 bijdragen aan deze kosten. De financiële afhandeling verloopt via de administratie van de gemeente Sliedrecht, waardoor ook het aandeel van Hardinxveld-Giessendam wordt meegenomen in de begrotingswijziging.

De kosten voor aanvullende ambtelijke inzet zijn hierin niet inbegrepen. Deze worden gedragen door de gemeente waar de betreffende ambtenaren werkzaam zijn. Voor Sliedrecht betekent dit een extra bedrag van € 30.000, dat eveneens is opgenomen in het gevraagde voorbereidingsbudget. Daarmee komt het totale kredietvoorstel voor Sliedrecht uit op € 145.000.

Deze kosten kunnen worden gedekt uit het bestaande voorbereidingskrediet dat eerder beschikbaar is gesteld voor de planvorming van het solitaire zwembad. Dit krediet wordt met hetzelfde bedrag verlaagd. Gedurende 2025 zullen er geen verdere uitgaven meer plaatsvinden vanuit dit oorspronkelijke krediet voor het solitaire zwembad.

Met dit besluit blijven de financiële risico's ongewijzigd en is er geen aanpassing nodig in de reservering binnen de reserve Koers 2030. Na instemming van beide gemeenteraden worden de gemaakte afspraken vastgelegd in een intentieovereenkomst tussen de colleges van beide gemeenten.

5.1 *Dit is een efficiënt gebruik van middelen en tijd.*

Indien de gemeenteraden instemmen met de verkenning naar een gezamenlijk zwembad is het verstandig om de inzet van capaciteit en het uitvoeren van de onderzoeken voor het solitair zwembad te pauzeren. Anders zou de gemeente dubbele kosten maken.

Er zal wel een ruimtereservering worden aangehouden in het plangebied van de Noord-Zuidverbinding voor een solitair zwembad conform het raadsbesluit in april 2024, totdat er een definitief besluit is genomen door beide gemeenteraden.

Kanttekeningen / Risico's

1.1 *De locatie specifieke kosten zijn nog niet in beeld gebracht*

De verwachte kosten voor verwerving, ontsluiting en bouwrijp maken van grond, evenals de opbrengsten van de huidige locaties, zijn onderdeel van het lopende onderzoek.

1.2 *Een gezamenlijk zwembad zal nabij de gemeentegrens liggen en daardoor minder centraal gelegen zijn voor inwoners van beide gemeenten.*

Uit het onderzoek blijkt dat er sprake is van een regionale zwemmarkt en dat er al gereisd wordt naar zwembaden in Molenlanden en Giessenburg. De verwachting is daarom dat een andere locatie geen problemen zal opleveren voor inwoners. Dit zal verder onderzocht worden in het locatie onderzoek om te garanderen dat de locatie optimaal bereikbaar is voor alle betrokkenen.

1.3 *Een gezamenlijke verkenning met een andere gemeente is complex en vraagt om meer afstemming dan een project dat alleen van de gemeente is.*

Tot nu toe is de samenwerking uitermate goed verlopen en er worden geen problemen verwacht. De betrokken gemeenten hebben al laten zien dat ze effectief kunnen samenwerken en er zijn duidelijke afspraken gemaakt om de complexiteit te beheersen.

1.4 *De gemeenteraad heeft minder controle over een gezamenlijk zwembad dan over een zwembad dat ze zelf exploiteren. Bij een eigen zwembad heeft de raad het zelf voor het zeggen.*

Er is een gedeeld belang en een gedeelde waarde om zoveel mogelijk te realiseren voor de inwoners. Er wordt al op vele vlakken regionaal samengewerkt, wat aantoont dat gezamenlijke projecten succesvol kunnen zijn. In ruil voor de samenwerking krijgen beide gemeente de mogelijkheid om maatschappelijke wensen voor een redelijke prijs te realiseren. Daarnaast zal de gemeenteraad altijd het mandaat behouden om een samenwerking te stoppen.

1.5 *De gevolgen voor de planning van de realisatie van een nieuw zwembad zijn nog onduidelijk.* De planning voor de realisatie van een nieuw zwembad is afhankelijk van onderzoeken die nu voorgesteld worden en de daadwerkelijke locatiekeuze. Het raakvlak met de tijdlijn van de Noord-Zuidverbinding is onderdeel van de verdere voorgestelde uitwerking en zal in een volgend stadium duidelijk worden.

Financiën

De kosten voor de verdere uitwerking van de bovengenoemde onderzoeken en bijbehorende projectbegeleiding tot aan een definitief ontwerp worden ingeschat op € 230.000. Het voorstel aan beide gemeenteraden is om € 115.000 beschikbaar te stellen voor deze werkzaamheden. De financiële afwikkeling verloopt via de boekhouding van de gemeente Sliedrecht. Dit heeft tot gevolg dat ook het Hardinxveldse deel is opgenomen in de begrotingswijziging.

De kosten voor de bijkomende ambtelijke ondersteuning zijn niet in dit bedrag opgenomen en worden gedekt door de gemeente waar de ambtenaren werkzaam zijn. Voor Sliedrecht komt dit neer op een additionele € 30.000 euro. Ook dit deel is in het gevraagde voorbereidingsbudget opgenomen waarmee het gevraagde krediet op € 145.000 euro neerkomt. Na besluitvorming door de gemeenteraden zullen deze afspraken vastgelegd worden in een intentieovereenkomst tussen beide colleges.

De kosten voor de onderzoeken, projectbegeleiding en ambtelijke ondersteuning kunnen in Sliedrecht gedekt worden met het voorbereidingskrediet dat beschikbaar is gesteld voor de planvorming van het solitaire zwembad. Dit krediet wordt met gelijke omvang verlaagd. Op dit voorbereidingskrediet zullen in 2025 lopende het gezamenlijke onderzoek geen kosten meer gemaakt worden.

Met het voorliggende besluit blijven de financiële risico's gelijk er hoeft daarom geen aanpassing gedaan te worden in de reservering binnen de reserve Koers 2030.

Wet- en regelgeving / Juridische zaken

Als de raad akkoord gaat met het beschikbaar stellen van het krediet zullen deze afspraken vastgelegd worden in een intentieovereenkomst tussen beide colleges.

Duurzaamheid

De bouw van één nieuw energiezuinig zwembad levert al een verduurzaming op. De twee huidige baden zijn (zeer) energie onzuinig. Met de komst van een gezamenlijk zwembad wordt daarmee een grote slag gemaakt in de verduurzaming van beide gemeente.

Inclusiviteit

Een gezamenlijk zwembad biedt meer faciliteiten voor alle inwoners van Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht. Dit zwembad zal conform de bestaande wet- en regelgeving gebouwd worden zodat het toegankelijk is voor mensen met een handicap.

Tijdspad, monitoring en evaluatie m.b.t. voorgesteld raadsbesluit

Met het goedkeuren van de beide gemeenteraden kan gestart worden met het aanbesteden en uitvoeren van de benodigde onderzoeken. Deze onderzoeken zullen er toe leiden dat er een locatiekeuze kan worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Naar verwachting zal dit besluit eind 2025 worden voorgelegd aan beide raden.

Communicatie / Participatie

Het communicatieplan richt zich op het informeren van inwoners, belangstellenden en de pers over het proces en de besluitvorming over een voorbereidingskrediet. Communicatiemiddelen zoals websites, gemeentepagina's, persberichten en social media worden ingezet om de doelgroepen te bereiken. Na de besluitvorming wordt verdere procesinformatie gedeeld, afhankelijk van de uitkomst. Bij een positief besluit wordt een behoefteonderzoek uitgevoerd om de wensen voor het zwembad verder te onderzoeken.

Vervolgprocedure (inspraak/publiceren)

N.v.t.

Eerdere besluitvorming c.q. bronvermelding

Een Sliedrechts Zwembad - 24 april 2024